

[eu och facket]

Huvudentreprenörsansvar inom byggsektorn

Eftersom Byggnads avtalsråd var missnöjda med arbetsgivarens inställning på hur parterna ska få ordning på arbetsplatserna sades kollektivavtalet upp och fackförbundet varslade om strejk rörande cirka 1.400 medlemmar och cirka 40 arbetsplatser totalt.

Bara tolv timmar innan strejkvarslade skulle utlösas blåstes den av, eftersom ledningen för Byggnadsarbetarförbundet och arbetsköparna i Sveriges Byggindustrier [BI] accepterat medlarnas bud. Därmed stoppade strejken som skulle ha kostat byggkapitalisterna 100-200 miljoner kronor om dagen.

Uppgårelsen är en kompromiss som i korthet innebär att det huvudkrav som Byggnads drivit blir verklighet, att huvudentreprenören ska ha ett ansvar för alla firmor på arbetsplatsen.

Men huvudentreprenören slipper ta det ekonomiska ansvaret, så kallat solidaransvar, vilket Byggnads krävt för att se till att alla som jobbar får ut den avtalade lönen.

Istället ska alla byggfirmor med kollektivavtal bygga upp en fond där drabbade arbetare kan få ut den felande lönen. Men det sker först efter en komplicerad, närmast byråkratisk procedur av förhandlingar och till sist genom ett avgörande i en särskild partsammansatt nämnd med neutral ordförande.

”Jag är oerhört stolt och glad över att vi idag har tagit detta historiska steg”, säger en nöjd Johan Lindholm, ordförande i Byggnads, på förbundets hemsida.

”Sverige behöver ett huvudentreprenörsansvar och det har vi fått nu. Byggnads medlemmar kan känna sig stolta, starka och trygga en dag som denna.”

Tidning Arbetet rapporterar om liknande tongångar från motpartens Ola Månsson, vd för BI:

”Vi har hittat en lösning som tar ansvar för våra medlemmar och som kan hjälpa oss att skapa ordning och reda. Om ett företag är oseriöst så finns det en försäkring. Det är en trygghet.”

Kompromissen som parterna köpte är den fond som ska byggas upp och som träder i kraft 1 januari 2015 och ur vilken sedan en partssammansatt så kallad OR-nämnd kan dela ut ersättning till anställda som inte får lön på kollektivavtalsnivå hos underentreprenörer. Fonden ska solidariskt byggas upp av byggkapitalisterna och utdelningen omgärdas av ett omfattande regelverk som ännu inte är klart i detalj.

Klart är att en firma som anlitar underentreprenörer ska se till att dessa följer reglerna om huvudentreprenörsansvar. Här menar Byggnads att över tid kommer det att etableras ett system på svenska byggen som ger ordning och reda och där det ingår både stabila löner och säkrare arbetsmiljö.

Gösta Torstensson

Bli med i Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk

Lavaldomen och EU:s utstationeringsdirektiv visar att EU är ett allvarligt hot mot den svenska arbetsmarknadsmodellen med konflikträtt och kollektivavtal, eller med andra ord ett grundskott mot de landvinningar som svensk fackföreningsrörelse gjort de senaste hundra åren.

Lissabonfördraget, den nya EU-grundlagen, innebär inget skydd för de fackliga rättigheterna såsom det hävdas från LO-ledningen och andra EU-entusiaster. Tvärtom så innebär Lissabonfördraget i praktiken att Lavaldomen och andra antifackliga EU-domar grundlagsfästs.

Och, som vanligt i EU-sammanhang, det kommer mera. För ett tag sedan presenterade EU-kommissionen ett lagstiftningsförslag om utövandet av rätten att vidta kollektiva åtgärder i samband med gränsöverskridande tjänstehandel.

”Det här är ett hot mot hela vårt förhandlings-system. Jag förutsätter att den svenska regeringen kommer att säga nej då detta ska behandlas av Europeiska rådet”, sade LO:s dåvarande ordförande Wanja Lundby-Wedin.

För att bjuda motstånd mot denna förödande utveckling har Folkrörelsen Nej till EU initierat ett tvärfackligt nätverk, Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk. Det är öppet för dig som är fackligt aktiv [eller bara medlem] och EU-kritisk. Det kostar ingenting och du behöver inte vara medlem i Folkrörelsen Nej till EU [men det är inget hinder].

Nätverkets syfte är utbyte av information, kunskapsuppbyggnad samt att anordna och samordna olika aktiviteter. Nätverket har startat som en mejlgrupp för informationsspridning genom ett digitalt nyhetsbrev. Vi finns även som en grupp på Facebook med för tillfället 2 102 medlemmar. Nätverket har också kontakt och samarbete med andra fackligt inriktade EU-kritiska organisationer, såsom Fagbevaegelsen Mod Unionen i Danmark, Trade Unionists Against the EU Constitution i England, och Nei til EU:s Faglig utvalg i Norge.

Nätverket administreras av Gösta Torstensson, Folkrörelsen Nej till EU [arbetsplatsombud för Kommunal]. Du som vill bli med i nätverket mejlar gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

Eva Anderzon, Kommunalarbetareförbundet
Jan-Erik Gustafsson, Fackförbundet ST
Jannika Fahlander, Handelsanställdas Förbund
Jannis Konstantis, Fackförbundet Seko
Kent Wahlberg, Livsmedelsarbetareförbundet
Maria Pohn, Vårdförbundet
Mats Norrstad, Lärarförbundet
Minna Pyykölä, Journalistförbundet
Patrik Ljunggren, Transportarbetareförbundet
Peter Lilja, Industrifacket Metall
Rolf Axelsson, Hamnarbetareförbundet
Magnus Renman, Fackförbundet GS
Lars Lundberg, Byggnadsarbetareförbundet
Marcus Carlstedt, Lärarnas Riksförbund
Rolf Gustavsson, Svenska Lokförararföreningen SLFF
Christel Niby, Fastighetsanställdas Förbund
Jan-Erik Lindblom, Bussarbetarnas Riksorganisation

Nedskärningar i Storbritannien

Storbritanniens ekonomi väntas vara en av de snabbast växande de närmaste åren. Ändå planerar finansminister George Osborne ytterligare nedskärningar i välfärden i nästa års budget.

Regeringen kommer att spara ytterligare i välfärdssektorn de kommande åren för att få ned statskulden. Ett tak sätts på välfärdsutgifterna, vilket i praktiken innebär nedskärningar. Först 2018-2019 väntas Storbritanniens statsfinanser vara i balans, långt senare än vad Osborne tidigare utlovat.

Växande korruptionsproblem i EU

EU-kommissionen har slagit larm om att korruptionen i EU:s medlemsländer kostar minst 1.050 miljarder euro. Rapporten beskriver korruptionen som ett växande problem, och innehåller även kritik mot Sveriges korruptionsbekämpning.

Däremot sägs ingenting om korruptionen i EU:s egen administration.

Katalansk folkomröstning "olaglig"

Den folkomröstning om självständighet som planeras i Katalonien är inte förenlig med Spaniens grundlag, har Spaniens författningsdomstol kommit fram till. Konstitutionen ger inte en region rätt att ensidigt utlysa en folkomröstning om regionens ställning, heter det enligt en sammanfattning av domslutet.

Regionala partier i Katalonien har tidigare deklarerat att de vill hålla folkomröstningen den 9 november i år.

Protester mot åtstramningar Grekland

Den kommunistledda fackliga fronten PAME arrangerade 30 mars demonstrationer runt om i Grekland.

Protesterna riktade sig mot ett nytt regeringspaket med åtstramningar. Paketet inkluderar ytterligare lönesänkningar, avskedanden av offentligt anställda, privatiseringar och försämringar av socialförsäkringarna.

Kommunistpartiet KKE menar att dessa

åtgärder visar på kapitalismens innersta väsen. Rikedom koncentreras hos ett fåtal kapitalister medan de som producerar rikedom trycks ned i fattigdom och armod.

Vänstern lämnar Finlands regering

Vänsterförbundet lämnar Finlands regering. Partiledaren Paavo Arhinmäki, kulturminister, och trafikminister Merja Kyllönen lämnar sina ministerposter med omedelbar verkan.

Vänsterförbundets riksdagsgrupp har inte velat godta regeringens budgetförslag, som enligt partiet slår hårt mot familjer med små- och medelstora inkomster. Partiet ogillar också planerad frysning av studiestöd och pensioner.

Den konservativa statsministern Jyrki Katainens samlingsregering består därmed av fem partier.

1.300 jobb ska bort på Royal Mail

Det brittiska postbolaget Royal Mail kommer att genomföra stora personalnedskärningar. Enligt nyhetsbyrån Dow Jones Newswires ska 1.600 jobb bort. Genom detta ska bolaget spara cirka 50 miljoner brittiska pund årligen.

Royal Mail grundades 1516 av Henrik VIII, och bör noterades hösten 2013. Den brittiska regeringen fortsätter att inneha 30 procent av aktierna i Royal Mail genom Postal Services Holding Company Limited.

EU-kommissionen kollar Frankrike

I januari är presenterade president Francois Hollande en serie reformer som gick ut på att till hösten kraftigt minska arbetsgivareavgifterna. Det ska finansieras med stora nedskärningar i det sociala skyddsnetet. EU-kommissionen följer nu noga om de löften förvandlas till handling eller inte.

Efter de svidande förlusterna i lokalvalen har Hollande möblerat om sin regering. Premiärminister Manuel Valls tillhör Socialistpartiets högerflygel, men mer i kraft av en fientlig inställning till invandring än på ekonomiska meriter.

Manuel Valls uppdrag är att stoppa väljarflykten till högerextrema Nationella Fronten.

TTIP gör hela EU till en frizon för storbolagen

När företag uppfinner nya produkter ska de gärna heta något catchy. Plopp, Klick och Max om man ska köpa dem snabbt, utan att tänka efter. Pysslingen, Hjärtat och Vardaga för jättekoncerner i miljardklassen som vill framstå som små och mysiga. Och tar man överpriser för sina produkter, är det bra med fransk-italienska namn som Baume & Mercier, Armand de Brignac, Lamborghini.

Men när företagen ägnar sig åt lobbyverksamhet, då döljer de sig helst bakom trista och krångliga förkortningar. Till exempel när de kom på den geniala idén att göra profit till en mänsklig rättighet. Förslaget döptes naturligtvis inte till "Rätten till profit." Nej, det fick heta TTIP. Ett oansenligt namn som knappt går att uttala. Som skulle passera obemärkt.

Så här ligger det till. Nordamerikanska och europeiska kapitalister är på krigsstigen. Den ekonomiska krisen har orsakat dem en hel del förluster, och de kan inte längre regera hela världen som de brukade. I tio års tid har de försökt genom Doha-rundan att få obegränsad tillgång till hela världens marknader på sina villkor.

Men de har stött på motstånd från utvecklingsvärlden och särskilt Indien, Kina och Brasilien som har blockerat deras förslag. Så i juni 2013 lanserade USA och Europa TTIP, som har kallats ett "ekonomiskt NATO". Nu ska nordamerikanska och europeiska kapitalister gå samman och skapa sin egen ekonomiska frizon.

PRECIS SOM NÄR EU SKAPADES, SÅ ÄR svenskt kapital drivande. Svenskt Näringsliv skryter på sin hemsida att de kämpat "med en dåres envishet" för detta avtal, trots att de mött "rynkade pannor från EU-kommissionen, medlemmar i Business-europe" och att många kallat dem "ekonomiskt och politiskt naiva." Ja, till och med deras andra kapitalistallierade trodde inte att det skulle vara möjligt. Som Svenskt Näringsliv skriver: "vanligtvis vänner av transatlantiska initiativ som tyska arbetsgivarorganisationen... har gjort lobbyarbetet tungrott." Men till slut fick de med sig de viktigaste kapitalisterna och regeringarna på båda sidor Atlanten.

Det som gör TTIP till något så kontroversiellt,

så att inte ens de europeiska kapitalisterna trodde att det var möjligt, är inte det gamla vanliga om borttagande av handelshinder, tullar och skilda regler för till exempel miljökrav i de olika länderna. [Eller som EU-kommissionen skriver fyra gånger på sin hemsida: "avlägsna onödiga regleringar." Ja, vem vill ha onödiga regleringar? Har ni inte tagit bort onödiga regleringar 100 gånger redan?] Och tullarna är redan så låga ändå att det i sig ger ingen vidare profit.

Det kontroversiella är att det fastslås att företag har rätt att stämna regeringar för utebliven vinst. Säg att ett land förbjuder kärnkraft, lagstiftar emot vinst i välfärden, eller bestämmer att ett naturområde inte får exploateras. Företag ska då få stämna landet. Vinner de i rätten, måste vi skattebetalare alltså då ersätta företagen för vad de skulle ha tjänat. Med våra skattepengar. Vad är detta om inte att göra profit till en mänsklig rättighet? Som vi ska betala dyrt för att våga oss på att begränsa?

ATT FOLK INTE KOMMER GILLA DETTA, att det egentligen är vansinne, att det aldrig skulle gå igenom i någon folkomröstning, vet naturligtvis kapitalisterna. Därför har de sett till att förhandlingarna sker bakom stängda dörrar. De vill inte att ACTA-historien ska upprepa sig. Därför är det sträng sekretess på dokumenten. I ett kommunikationsdokument som läckt står det om vikten om att "definiera villkoren för debatten" och "hålla ett fast grepp om hur mainstream-media berättar om förhandlingarna". Våra ilska debatter om kultur-elit och PK-maffia framstår som smått rörande i jämförelse. För här beslutar våra största företag vad vi över huvudtaget har rätt att veta.

I bästa fall är TTIP ytterligare ett av kapitalisternas skrytprojekt och leder inte till något alls. [Det skulle inte vara första gången.] I värsta fall leder TTIP till att USA och Europa blir en enda frizon för kapitalister, där de kan fara runt och skita i miljölagar, sälja genmanipulerade grödor och hormonbehandlat kött oavsett vad regeringar tycker.

Och om någon vågar försöka sig på att skydda en liten sjö eller hålla kapitalet ute från vård och skola, kan företagen hota med stämningar i miljardbelopp. I endera fallet, måste vi se till att TTIP inte passerar. När kapitalister använder förkortningar, är det i regel inte något trevligt de planerar.

Kajsa Ekis Ekman

Frihandelsavtal med USA oroar Europafacket

Europafacket, EFS, fruktar att ett frihandelsavtal mellan USA och EU kan göra det omöjligt att återförstatliga välfärdstjänster. Ett exempel är det nederländska försäkringsföretaget Achmea som stämde Slovakien för den nya regeringens beslut att hälso- och sjukvården i landet ska bedrivas utan vinstintresse.

Bakom lyckta dörrar pågår det förhandlingar mellan EU och USA om ett frihandelsavtal. Den uppgörelse som de båda parterna förhandlar om heter Transatlantiska handels- och investeringspartnerskapet [TTIP]. Den första förhandlingsrundan skedde i juli och den andra i november. Den 16 december möttes parterna en tredje gång, i Washington.

Som vanligt utlovas det guld och gröna skogar av de inblandade EU-förhandlarna.

EU-kommissionen har gjort flera analyser av hur ekonomi och arbetsmarknad kan påverkas. En säger att antalet jobb i EU ökar med 2,2 miljoner, en annan att BNP kan stiga med 0,4 procent i EU om tullar och ”byråkratiska hinder” avvecklas.

De branscher som bedöms gynnas mest av ett frihandelsavtal är bilindustrin, metall- och matbranscherna samt kemi- och tillverkningsindustrin. Dessutom spås lönerna öka med 0,5 procent.

Problemet med dessa profetior är att de är teoretiska gissningar. Vilka ekonomiska konsekvenser avtalet kommer att få i praktiken är det ingen som vet.

EUROPAFACKET, DÄR LO, TCO OCH SACO ingår, oroas man över vilka andra konsekvenser ett frihandelsavtal för med sig. Till exempel har USA inte under-tecknat FN-organet ILO:s kärnkonventioner som skyddar fackliga rättigheter. Frågan blir då vilken instans som ska avgöra de tvister som kan uppstå. Risken är att ILO undermineras, vilket Europafacket inte vill.

Ett frihandelsavtal kan också göra det möjligt för företag att stämna stater inför domstol, och därmed överpröva demokratiskt fattade beslut. Det har skett i Australien som har infört kravet att cigarettpaket ska täckas med stora varnings-texter. Den lagen har fått det amerikanska tobaksbolaget Philip Morris att stämna Australien.

En tredje farhåga är att ett frihandelsavtal kommer att försvåra möjligheten att återta de välfärdstjänster som i dag upphandlas av privata företag.

– I dag är det oklart hur ett frihandelsavtal kommer att påverka den offentliga välfärden. Om det inte blir tydligt att den offentliga sektorn står utanför uppgörelsen är risken att det blir omöjligt att återförstatliga välfärden, säger Judith Kirton-Darling, Europafackets konfederations-sekreterare, till tidningen Arbetet.

Europafacket diskuterar nu med amerikanska facket AFL-CIO om att skapa en gemensam plattform för hur facken ska bemöta förslag om ett frihandelsavtal.

Gösta Torstensson

IMF vill se fler reformer i Slovenien

Det krävs avregleringar, privatiseringar och nedskärningar i socialförsäkringssystemen för att eurolandet Slovenien ska kunna lösa landets finansiella kris, enligt en färsk rapport från Internationella valutafonden [IMF], som tillsammans med EU-kommissionens och Europeiska centralbanken [ECB], ingår i den beryktade Trojkan som fungerar som en slags ”överrock” för regeringar och parlamentet i de av eurokrisen drabbade EU-länderna.

1,1 procent beräknas Sloveniens BNP krympa med under 2014, vilket därmed blir det tredje året i rad med recession. Sloveniens statsskuld har svällt från 22 procent av BNP 2008 till 71 procent av BNP 2013.

Eurolandet Slovenien har, trots akut bankkris och djup recession, än så länge klarat sig utan så kallade nödlån [lån som ska amorteras med marknadsmässiga räntor] från EU och IMF. Men behovet av [nyliberala] ”reformer” är stort, även om banksektorn får ”hjälp”, enligt IMF.

Sloveniens regering vann en viktig förtroendeomröstning i parlamentet i slutet av förra året. Efter 19 timmars debatt ställde sig ledamöterna med stor majoritet bakom regeringens budget för nästa år.

Premiärminister Alenka Bratusek hade krävt parlamentets stöd för sin plan att undvika att bli det sjätte landet i eurozonen som tvingas be om ett så kallat stödpaket från EU och IMF.

Gösta Torstensson

Privatisering av järnvägen i hela EU

Nyligen antog EU-parlamentet i en första omröstning stora delar av det så kallade "fjärde järnvägspaketet". Paketet har tagits fram utav EU-kommissionen och har en tydlig agenda. Järnvägspaketet innehåller sex olika lagförslag som enligt kommissionen ska "harmonisera och liberalisera" den europeiska järnvägen. Kommissionen föreslår att företag ska ha tillgång till järnvägsinfrastruktur för persontransporter i alla medlemsstater. I Sverige har denna avreglering ingen praktiskt betydelse eftersom den svenska järnvägen sedan 2010 är helt öppen för kapitalistisk exploatering.

Vidare föreslår kommissionen att den Europeiska järnvägsbyrån [ERA] ska få utökade befogenheter på bekostnad av de nationella tillsynsmyndigheterna, exempelvis att utfärda och återkalla säkerhetsintyg. Ett stort steg mot ytterligare EU-centralisering, då byrån tidigare bara varit ett rådgivande organ under kommissionen. Flera europeiska fackförbund för järnvägsanställda har uttryckt oro över detta i sina yttranden. "Förbundet ser risker i att ERA i första hand kommer prioritera ett ökat marknadstillträde och i andra hand målet om ökad säkerhet." skriver svenska Seko i sitt yttrande.

Bild: ROBERT NYBERG

Men skapandet av en ny europeisk tillsynsmyndighet är inte den enda maktförskjutningen som föreslås i det fjärde järnvägspaketet. De anställdas redan begränsade inflytande ska bli ytterligare kringskuret. Enligt förslaget ska de nationella myndigheterna vara tvungna att konkurrensutsätta tilldelningen av järnvägsavtal genom ett upphandlingssystem.

När priset pressas är det inte bara kvaliteten i verksamheten som försämras utan också de anställdas villkor. Resultatet blir större lönespridning mellan olika anställda och fler osäkra anställningsformer och deltidsanställningar. Det finns ofta få eller inga garantier för att de anställda får följa med över till nästa operatör vid en ny upphandling.

Det fjärde järnvägspaketet är ytterligare ett steg mot europeisk centralisering och marknadsliberalisering av Europas järnvägssystem. Den enda segern för Europas järnvägsarbetare i onsdagens omröstning var att kommissionens originalförslag om en "hög minimum service" fick stryka på foten. Texten löd i det engelska lagförslaget: "supplying high level of minimum services even in case of strike.", och innebar att järnvägsanställdas rätt att strejka eller på annat sätt gå i konflikt skulle begränsas.

Povel Johansson

Seko är kritiskt till avregleringen

Fackförbundet Seko har länge varit starkt kritisk till avregleringen av den svenska järnvägen. I dag utför Trafikverket inget underhåll själv utan alla kontrakt upphandlas och läggs ut på entreprenad. Kristoffer Thonäng Arvidsson, järnvägsutredare på Seko, menar att Trafikverket därför bara till viss del kan lastas för det överansträngda järnvägsnätet. Hur underhållet organiseras är ytterst ett politiskt ansvar.

– Alla pengar som borde gå till spåret går inte till spåret. Mycket försvinner i administration, en slags upphandlingsbyråkrati. Sedan har också Trafikverket visat sig oförmögna att skriva kontrakt med entreprenörer som investerar i förebyggande underhåll. Det man gör i dag är att lappa och laga, eftersom det är där pengarna finns, säger Kristoffer Thonäng Arvidsson till Dagens ETC.

Han får medhåll av Mikael Nyberg, journalist och författare till boken Det stora tåggränet, där

avregleringen av järnvägen granskas.

– I dåvarande Banverkets årsrapport från 2009 får man en blyxtbelysning av avregleringen. De direkta underhållskostnaderna, alltså arbete ute i spåret, minskade 2002-2009. Samtidigt ökade de indirekta kostnaderna, alltså kringarbete som administration och upphandling, med 135 procent, säger Mikael Nyberg till Dagens ETC.

Jan-Erik Gustafsson

SJ säger upp 400 anställda

”SJ borde ha uppdraget att få fler att åka tåg. I dag är deras enda uppdrag att dra in vinst till staten”, säger Miljöpartiets trafikpolitiska talesperson Stina Bergström till Dagens ETC [26 mars].

Den svenska järnvägen har stora problem. Många drar nu, i likhet med Stina Bergström, slutsatsen att det är avkastningsmålets fel att SJ har problem.

I slutet av januari vaclade finansmarknadsministern, moderaten Peter Norman, och sade till Dagens Industri att det kunde bli aktuellt att sänka det från dagens 10 procent.

SJ har varslat 400 anställda om uppsägning eftersom det statligt ägda bolaget ska spara en miljard kronor under tre års tid.

Bakgrunden till nedskärningarna är främst den ökade konkurrensen på järnvägen från privata järnvägsoperatörer, typ Veolia, som ett led i implementeringen av EU:s järnvägsdirektiv.

Gösta Torstensson

EU-kommissionen vill försvaga facken

I en rapport om utvecklingen på arbetsmarknaden uppmanar EU-kommissionen medlemsländerna att genomföra reformer för att minska de fackliga organisationernas inflytande över lönebildningen.

Varje år publicerar EU-kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finansiella frågor en analys om utvecklingen på arbetsmarknaderna i unionen [Labour market developments in Europe]. I förra årets rapport konstaterar generaldirektoratet att arbetslösheten i EU har nått rekordnivåer och det finns tecken på att den blir allt mer strukturell. Rapporten rekommenderar därför en rad ”sysselsättningsvänliga reformer” på arbetsmarknaden. Exempel

på sådana reformer är sänkt a-kassa, uppluckrat anställningsskydd, fler visstidskontrakt, lägre pensioner och högre pensionsålder.

Rapporten förordar även en sänkning av minimilöner i både lag och kollektivavtal. Vad gäller lönebildningen i övrigt vill generaldirektoratet se mer statlig inblandning för att uppnå bland annat en minskning av kollektivavtalens täckningsgrad och mer decentraliserade avtal. Allt detta skulle enligt rapporten resultera i en generell minskning av fackliga organisationernas inflytande över lönebildningen.

Kommissionen för också i andra dokument fram tanken på att lönesänkningar är ”den enda vägen” till ekonomisk balans.

Receptet är en konsekvens av en nyliberal politisk agenda och det faktum att euroländerna har avhånt sig möjligheten till en självständig valuta- och penningpolitik.

När det inte går att devalvera valutan eller sänka räntan i tider av ekonomisk kris, återstår möjligheten till så kallad intern devalvering, dvs. att sänka lönerna.

Gösta Torstensson

Industrin förlorar på dålig järnväg

Varje år förlorar industrin uppskattningsvis en och en halv miljard kronor på grund av dåliga järnvägstransporter.

Bara stålföretaget SSA beräknas förlora 120 miljoner kronor per år, visar en studie från Tekniska högskolan i Stockholm som Sveriges Radios Eko-redaktion rapporterar om.

Studien konstaterar att urspårningar har blivit vanligare och att de ligger bakom hälften av alla de timmar då tåg står stilla utefter järnvägarna.

Urspårningarna sägs kunna bero på ökad trafik, med ökat slitage som följd, och på eftersläpande underhåll.

Enligt Infrastrukturminister Catharina Elmsäter-Svärd [m] går det i nuläget inte att garantera att godståg kommer fram i tid.

– Det är att svensk industri och svenskt näringsliv tappar konkurrenskraft. Då drabbar det investeringsviljan i Sverige och i förlängningen jobben och tryggheten, säger Per Bondemark, som både är produktionschef på SSAB och ordförande i Näringslivets transportråd, till Ekot.

Eva-Britt Svensson

Privatskoleföretagen skär guld med täljkniv

Privatskoleföretagen skär guld med täljkniv samtidigt som kommunala skolor tvingas till nerskärningar. Resultaten sjunker. Den nyliberala skolpolitiken befinner sig i fritt fall.

Många kommunala skolor dignar under besparingar och tuffa budgetnerskärningar. När resurserna dras in kommer verksamheten oundvikligen i kläm. Elever, föräldrar och personal tvingas betala den faktiska notan. Sämre utbildning, sämre trivsel och sämre resultat.

Samtidigt ökar vinsterna hos de stora "fri-skoleföretagen". Dagens Industri har gått igenom de mest betydelsefulla utbildningskoncernernas årsredovisningar. Åtta av nio går med vinst. Flera av dem ägs av välkända riskkapitalbolag.

I topp ligger Academedia med över 42.000 elever på grund- och gymnasieskolan. Det sista räkenskapsåret har företaget ökat sin omsättning med nästan tio procent till över fem miljarder kronor. Vinstmarginalen ligger runt sju till åtta procent.

Bakom Academedia står riskkapitalbolaget EQT med Wallenbergsfärens maktbolag Investor som viktigaste ägare. Det handlar om pengar, snarare än lärande och utbildning. I EQT:s styrelse sitter bland andra Finn Rausing, Marcus Wallenberg och Leif Östling.

På Academedias hemsida prisas ägaren för sin seriösa företagsfilosofi. EQT tillsätter "alltid en styrelse med relevant kunskap om den bransch det ägda bolaget verkar inom". Men i praktiken befolkas utbildningsföretaget Academedias styrelse av människor från näringslivet.

Ledamöterna Harry Klagsbrun och Carl Johan Renström kommer direkt från EQT. Styrelsens ordförande Ulf Matsson är VD på Gambro. Den enda "civila" ledamoten är Sofia Larsen, näringslivsutvecklare på Örebro universitet, en gång skolpolitisk talesperson för centerpartiet.

Internationella Engelska Skolan kommer på andra plats i Dagens Industris sammanställning. Omsättningen ligger på dryga miljarden och antalet elever räknas till fler än 13.000. Ägaren, amerikanska TA Associates, kvalar in som ett av de 50 största riskkapitalbolagen i världen.

På tredje plats återfinns Kunskapsskolan där Wallenbergs Investor än en gång har ett finger med i ägarspelet. Andra stora vinstgivande frisk-

olekoncerner är Jensen Education och Praktiska. Av de listade skolföretagen är det endast PP Power Planning som går med förlust.

En skola som bedrivs på kommersiella grunder står i motsättning till god utbildningskvalitet.

Det fria skolvalet och konkurrenssystemet slår även mot det den kommunala skolan. Standarden och ojämlikheten mellan skolorna ökar. Resultaten rasar.

Den nyliberala skolpolitiken befinner sig i fritt fall. Därför måste skolan förstatligas.

Johan Wiman

Våga ifrågasätta valfriheten som ideologi

För några veckor sedan presenterade SVT en opinionsmätning som jag hajade till inför. Den visade att 55 procent av föräldrar som har barn i skolan menar att det fria skolvalet har ökat segregationen – och det är väldigt många. Inget av de stora partierna har ju överhuvudtaget velat tala om det fria skolvalet som en avgörande förklaring till segregation och därmed fallande skolresultatet [när hög- och lågpresterande mer och mer skiljs från varandra försämras nämligen de genomsnittliga skolresultaten]. Men trots att frågan om det fria skolvalet inte debatteras av något Alliansparti och inte heller av socialdemokrater eller miljöpartister lyfter människor ändå fram det som en rot till det nuvarande skolelandet.

Vi har en situation där ingen på allvar vågar ifrågasätta valfriheten som ideologi. Socialdemokraterna vågar inte göra det eftersom de tror att de då skulle reta upp den stora massan av väljare eller åtminstone få löpa gatlopp i medierna. De borgerliga partierna kan inte ifrågasätta valfriheten eftersom det är deras religion: Individens frihet att välja leder sammantaget alltid till ett bättre samhälle.

Men det är verkligen hög tid att börja debattera på vilka områden valfrihet är meningsfullt. I de flesta livsval, allt från vem du vill gifta dig med till vilket yrke du vill ägna dig åt, är valfrihet utomordentligt bra. Men att jag själv skulle välja vilken medicinsk behandling jag vill ha när jag är sjuk är uppenbart dumt och lika dumt vore det om jag via en marknad skulle få välja mellan till exempel fem eller sex vaktbolag för att upprätthålla lag och ordning i samhället.

Vi accepterar våldsmonopolet eftersom det är

rationellt. Och vi väljer inte våra egna trafikregler.

I kombination med vinstmekanismens införande i skolvärlden håller det fria skolvalet på att sänka hela den svenska skolan. Det som verkar vara rationellt för den enskilde eleven/föräldern – att fritt välja skola – mynnar ut i något som är irrationellt för hela samhället. Det liknar den storstadssituation där alla på morgonen tänker att de ska hinna snabbare till jobbet och därför tar bilen – varvid alla kommer senare till jobbet på grund av trafikstockningar. De borgerliga partierna tror att de kan uppnå två oförenliga mål samtidigt. Men fritt skolval och mindre segregation och bättre genomsnittliga skolresultat går inte att kombinera. Det har de flesta föräldrar till skolelever uppenbarligen insett.

Nästan alla partier gör nu allt de kan för att slippa diskutera det fria skolvalet. Alliansen vill plötsligt införa betyg i fjärde klass och Socialdemokraterna pratar om resurser till mindre klasser. Men valfriheten blev en modern religion och den vågar inget av de stora partierna ifrågasätta.

Göran Greider

Ta ställning mot demokratins dödgrävare

Det finns något som oroar mig väldigt mycket. Den, från en annars, anständig borgerlighet tolerans mot nazistiskt våld och mot den ökade rasistiska och/eller fobiska intoleransen. Det senaste årtionden har högerextremister mördat ett antal personer och de har också fått in i samhällsdebatten en ”kolsuparargumentation” där de måste i samma andetag som de fördömer högerextrema och framförallt naziövergrepp inflika att vänstern är inte bättre den.

Men faktum är att det är en jäkla skillnad mellan att försvara sig när en demonstration som i Kärrtorp blir angripen och att angripa.

Sedan SD kom in i riksdagen har toleransen mot fascister och nazister fått fäste och det innebär också en inskränkning i demokratin. Människor tystnar, vågar inte demonstrera, skriva insändare etc - medborgarnas rättigheter blir därmed trampade på av den bruna stöveln.

Politiker framförallt inom borgerligheten tar inte avstånd förrän de blir tvingade. Statsministern är tyst i flera dagar och veckor och vad ger det för signaler. Vi ska behandla SD ”med res-

pekt” säger vissa kommunikatörer för att inte driva människor i SD:s famn. Transport har en nolltolerans mot SD och högerextrema och där har också att stödet för dem har minskat de senaste åren bland deras medlemmar. Detta hedrar Transport och visar på att de har modet att stå upp för sina egna värderingar.

Dumheter att vi ska behandla SD med respekt, vi ska nagla fast SD, högerextremisterna och nazisterna för deras åsikter och avsikter. Det är det enda sättet att stoppa den bruna smittan - inte att vara toleranta mot potentiella lägervakter.

Våra politiker måste tydligt och alltid ta ställning mot demokratins dödgrävare inte hävda någon ”kolsuparteori” då den relativiserar hotet från fascismen. Annars finns risken att Sverige går samma väg som Wiemarrepubliken. Nazisterna gick från obskyritet till regeringsmakten på ett årtionde, betänk det och gör upp med ”kolsuparteorin” och inta nolltolerans mot den bruna smittan.

Vi har inte råd med någon konflikträdsla mot demokratin dödgrävare och det blir därför en skam att läsa vad som skrivs på vissa stora borgerliga ledarsidor. En skam och ett hån mot demokratin som vissa liberaler när de böjer nacke och viskar ”att vänster den är inte bättre den, så det så.”

Eller...

Ingemar E L Göransson

LO-medlemmar stöder SD

Fler än var fjärde medlem i fackförbundet Byggnads sympatiserar med det främlingsfientliga extremhögerpartiet SD och var sjätte IF Metall-medlem, 17,7 procent, skullerösta på partiet om det var val i dag, visar en undersökning som LO tagit fram, rapporterar Dagens Arbeta.

Andra fackförbund med många SD-sympatisörer är Mälareförbundet, Livs, Transport och Seko.

SD är med 15,4 procent det näst mest populära partiets bland LO:s medlemmar [efter Socialdemokraterna som i undersökningen får 51,9 procent]. Det är en minskning från mätningen i höstas, då 16,8 procent sa att de skulle rösta på SD. I alla de undersökta förbunden är partiet näst störst utom i Kommunal och Handels, där Moderaterna och, i Kommunals fall, även Vänsterpartiet har fler anhängare.

Gösta Torstensson

Ska det vara så jävla svårt att förstå?

Tänk dig att du har tusen kronor. Det är inte dina pengar utan de har samlats in bland dina vänner och bekanta. Du har i uppdraget att för dessa tusen kronor fixa så att moster Agda får bästa möjliga hjälp under semestern då ni är bortresta. Eller annars är det lille Kalle som behöver gå i skolan eller något annat som är nödvändigt för livet skall fungera. Det kan vara sjukvård, skola eller omsorg.

För att det skall fungera behövs någon som gör jobbet, dvs. ser till att moster Agda får den hjälp hon behöver eller att Kalle får lära sig ABC och grunderna i matten. Det är uppdraget som ska göras. En lösning är givetvis att gå ut på stan, ställa sig på torget med en skylt med texten "1000 kr för att se till Agda" eller "1000 kr för att lära Kalle ABC".

En annan metod är tillsammans med alla andra Agdors och Kallars anhöriga samla pengarna i en enda kassa och göra det tillsammans. Den som säger att jag tar hand om Agda eller lär Kalle ABC vill naturligtvis tjäna pengar på det. Han eller hon ska betala sina kostnader för lokal, mat osv. Men det måste också om vi gör det tillsammans göra. Så, så långt är det inte så stor skillnad.

MEN, DET FINNS EN STOR SKILLNAD. Om vi gör det tillsammans gör vi det inte för att tjäna pengar på Agda och Kalle utan gör det för att det behöver göras. När den privata firman gör det så ska en bit av pengarna gå till vinst för att försörja ägarna av verksamheten. Det behövs inte när vi gör det tillsammans.

Sedan kan vi också om vi gör det tillsammans säga till de vi väljer att sköta det hela att vi inte är nöjda så vi byter ut er. Det gör vi demokratiska val. Men firman kan vi i och för sig säga upp kontraktet med, men vi kan inte i demokratiska val välja bort dem.

Så när vi tillsammans med vår tusenlapp tillsammans med en massa andra tusenlappar gör det som måste göras; se till moster Agda eller lära Kalle ABC blir alla tusenlapparna i verksamheten och det som finns kring den för det ska fungera. Det är ingen som plockar ur kassan och åker till någon söderhavsö med en del av pengarna så att det blir bara 800 kronor kvar till Agda och Kalle.

Gör vi det tillsammans så blir alla tusen kvar och ingen skor sig.

Sedan kan vi också i demokratiska val säga ifrån, vilket är inte fel?

Men ska det här vara så jävla svårt att förstå? Uppenbarligen eftersom snart alla politiker darrar på manschetten och stammar "valfrihet". Men för vem är valfriheten? Jo, den som har råd med den medan de som inte har ingen valfrihet.

När de "duktiga" eleverna samlas i sina elit-skolor så förlorar de andra den dragkraften som de med läsvana hemifrån innebär. När privat-skolorna sparar in på att inte ha bibliotek eller gymnasal så innebär det att eleverna får sämre skolgång.

När personaltätheten minskar så innebär det sämre vård och omsorg och det får Agda betala. Likaså när privata förskolan serverar eleverna knäckebröd och vatten så betyder det att hungriga barn får betala för bedragarna som tar en del av tusenlappen och drar.

Ska det vara så jävla svårt att förstå att valfrihet är inget som är neutralt utan i högsta grad något för vissa, de som har råd, medan de andra betalar.

Ska det vara så jävla svårt att förstå?

Ingemar E. L. Göransson

Allt fler privata sjukvårdförsäkringar

Mellan 2005 och 2012 har antalet privata sjukförsäkringar ökat 326 procent [från 177.022 till 578.000] visar färsk statistik från Svensk Försäkring.

Kritiker menar [med rätta] att de privata sjukvårdsförsäkringarna skapar ett A- och B-lag i vården.

– Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska alla ha vård på lika villkor, och den med störst behov ska få vård först. Men här ger man möjlighet för den som kan betala att gå före i kön, säger Kjell Rautio, välfärdsutredare på LO, till Dagens ETC.

Han menar att de privata sjukvårdsförsäkringarna driver den svenska vården i fel riktning och riskerar att dra isär samhället.

De rödgröna partierna vill återinföra den stopplag som högeralliansen avskaffade 2007 och som var tänkt att förbjuda offentligt finansierade sjukhus att ge försäkringspatienter förtur framför vanliga patienter.

Gösta Torstensson

Riv upp Lex Laval!

**Offentligt möte med Anna Hedh,
EU-parlamentariker (s), Ingemar E L Göransson,
författare och journalist, Jonas Wallin,
ordförande för Elektrikerförbundet.
Torsdagen den 24 april klockan 18.00 på ABF-
huset (Palmesalen), Sveavägen 41 i Stockholm.**

Arr: Folkrörelsen Nej till EU:s Fackliga Nätverk i samarbete med ABF Stockholm, Elektrikerförbundet, Transportarbetarförbundet med flera.

Bort med vinster i välfärden

För Vänsterpartiet är frågan mot ett förbud om vinster i välfärden central. Vi menar att vinstintresset leder till en kommersialisering av hela välfärden och att den istället för behovsstyrd blir efterfrågestyrd, och att demokratin urgröps. Dessutom leder det till fördyringar. Vinster ska plockas ut, reklam ska saluföra bolagen, personalen pressas när de blir allt färre och de otrygga anställningarna ökar. Inte minst att det alltid är en frånvarande tredje part, det vill säga skattebetalarna som betalar allt, har stor betydelse för att det är kostnadsdrivande. År 2011 var vinstnivåerna hela 9 miljarder kronor, vilket motsvarar lönerna för 24 000 undersköterskor. Avkastningen på eget insatt kapital i äldreomsorgen var 3 gånger högre i äldreomsorgen än i finanssektorn.

Vårt förslag innebär att vinstdrivande bolag inte tillåts verka i välfärden, men det blir möjligt med en mångfald av olika utförare. Det kan vara kooperativ, ideella organisationer såsom Röda Korset eller stiftelser såsom Ersta diakoni. Det kan Sverige själv fatta beslut om. Nu stärks vår linje ytterligare eftersom EU nu också lägger fram nya direktiv till grund för en ny lagstiftning kring lagen om offentlig upphandling [LOU]. Även i vår modell där alternativa icke vinstdrivande utförare tillåts kommer det behövas lagstiftning kring upphandling av dessa aktörer.

Många kommuner har länge velat reservera upphandlingar för icke vinstdrivande bolag, så kallad non profit, men har förhindrats av nuvarande lagstiftning om lagen om offentlig upphandling [LOU]. Nu visar det sig att det kan komma bli möjligt om Sverige tar den chans som ges.

I en ännu preliminär rapport hävdar förbundsjuristen Mathias Sylwan på Sveriges Kommuner och Landsting att skattefinansierade välfärdstjänster inte omfattas av EU:s nya direktiv om offentlig upphandling. Sverige kan därför ändra LOU så att det blir tillåtet för en kommun att till exempel kräva att leverantörer av skattefinansierad välfärd saknar vinstsyfte eller att de har kollektivavtal. Frågan är så viktig att regeringen bör lyfta den från den så kallade Genomförandeutredningen. Regeringen bör tillsätta en särskild utredning för vilka regler som Sverige

kan ha för upphandling av skattefinansierad välfärd. Om rapportens tolkning av direktiven är korrekt så förändras förutsättningarna radikalt för upphandling av skattefinansierade välfärdstjänster. Men det brådskar. Den så kallade Genomförandeutredningen ska vara klar redan 1 maj 2014.

Sylwan utgår från en bestämmelse i EU:s nya direktiv om offentlig upphandling enligt vilken direktivet inte omfattar det EU kallar "icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse". Han argumenterar för att skattefinansierade välfärdstjänster är just "icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse" samt de helt faller utanför EU-rätten. Till stöd för detta åberopar han flera avgöranden från EU-domstolen och också ett från EFTA-domstolen om norsk barnomsorg [EU:s upphandlingsregler gäller också för Norge].

ETT EXEMPEL PÅ VAD DETTA KAN INNEBÄRA rör vinster i välfärden. Enligt en bestämmelse i nya direktivet blir det tillåtet att reservera upphandlingar av välfärdstjänster till non profitorganisationer. Men regeln har begränsningar. Ett kontrakt får löpa över högst tre år och i nästa upphandling får leverantören inte delta. Men om Sverige väljer att anta egna regler för upphandling av skattefinansierade välfärdstjänster kan vi välja bort dessa begränsningar. Ett annat exempel gäller kollektivavtal. För skattefinansierade välfärdstjänster kommer det inte finnas några EU-rättsliga hinder mot att kommuner och landsting kräver att leverantören har kollektivavtal. Men allt beror på hur Sverige väljer att införa det nya direktivet.

År rapportens slutsatser korrekta kan alltså Sverige ha helt egna regler för upphandling av skattefinansierade välfärdstjänster. Rapporten är så gedigen att den måste tas på allvar. Det går inte längre att skylla på EU. Nu är det upp till regeringen att agera. Första steget bör vara att tillsätta en särskild utredning som går till botten med frågan vad som gäller för upphandling av skattefinansierade välfärdstjänster.

Det ihop med vårt förslag om ändrad lagstiftning för förbud mot vinstdrivande bolag i välfärden innebär en väg bort från den marknadsstyrda välfärden där riskkapitalbolag totalt dominerar. Det innebär helt enkelt att vi får en behovsstyrd välfärd byggd på demokratisk styrning.

Ulla Andersson

Europas arbetare säger nej till krispolitiken

Den 4 april protesterade Europas fackliga organisationer mot den katastrofala krispolitiken som förs av EU och dess medlemsregeringar. Det var kring 40 000 som fyllde Bryssels huvudleder mellan Norra stationen och Place Schuman.

Demonstrationens huvudteman handlade om krispolitiken, den sociala dumpingen och de allt vanligare kontrakten som ger entreprenörer rätt att använda arbetskraft som inte betalas enligt kollektiva avtal i landet. Exempelvis polska byggjobbarna i Bryssel som inte får betalt enligt kollektivavtalen i Belgien.

I demonstrationen som naturligtvis dominerades av belgare, fanns också stora delegationer från Frankrike och Tyskland. Med fanns också väl synliga delegationer från Portugal, England, Holland, Grekland och Polen. Svenska LO lyste med sin frånvaro, som vanligt.

Benny Åsman

Motståndet åtstramningspolitiken växer i Italien

En delegat från fackförbundet CGIL kommenterade, vid den europeiska arbetarkonferensen i Paris, bytet av premiärminister i Italien till Matteo Renzi med att den tidigare regeringen under Enrico Letta inte varit tillräckligt effektiv på att driva åtstramningspolitiken. Framförallt hade en strejk mot privatisering bland spårväganställda skapat mycket solidaritet inte bara i Genua utan även i hela landet, vilket fått regeringen Letta att retirera, och kapitalet anse honom som förbrukad.

Renzi säger att han är emot all dålig politik och korrupktion och vill förändra institutionerna och det snabbt. Men Renzi stöds av EU och IMF och de flesta italienska partier i strävan att åstadkomma en för kapitalet stabil regering.

En tidigare chef för OECD har på initiativ av EU och IMF tillsatts för att reformera de italienska institutionerna, vilket kan riskera att splittra upp landet.

Men motståndet växer i Italien 500 fackligt aktiva i metallfacket CGIL-FIOM har skrivit under ett upprop som kräver ett slut på de nationella fackens uppgörelse med arbetsgivarna om

representativiteten dvs. att fackligt aktiva och fackföreningar som motsätter sig åtstramningspolitiken inte skall kunna väljas för uppdrag.

Om Renzi skall lyckas bättre än Letta måste han binda upp fackföreningsrörelsen och framförallt CGIL. "CGIL måste förändras och samarbeta" är budskapet från kapitalet.

Till CGIL:s kommande kongress finns motioner om att bryta med EU och kämpa för en oberoende fackföreningsrörelse. Delegaten avslutade med att säga att situationen i Italien är labil och att större mobiliseringar mot åtstramningspolitiken kan komma att ske. Samtidigt varnade han för idén att det skulle gå att demokratisera EU.

Jan-Erik Gustafsson

58 procent vill förbjuda vinster i välfärden

Nästan sex av tio svenskar, 58 procent, vill förbjuda vinster i välfärden, enligt en TNS Sifo-undersökning, som Aftonbladet publicerade den 2 april 2014.

I samma undersökning svarar 46 procent att det är bra att kommunerna ser till att det finns privata skattefinansierade alternativ inom vård, skola och omsorg.

– Även om de tycker det är bra att inte tillåta vinstdelning, så vill de att det ska finnas privata alternativ. Det kan förefalla motstridigt, men så är det, säger Toivo Sjören, opinionschef på TNS Sifo till Aftonbladet.

70 procent av de röd-gröna väljarna vill inte tillåta vinster, 61 procent av SD-väljarna säger samma sak och bland allianspartierna väljare är det 47 procent som vill ha förbud.

På frågan om kommunerna ska se till att privata alternativ finns är det ungefär samma skillnader mellan de olika väljarna.

Gösta Torstensson

**Vi behöver hjälp.
Sätt in ett valfritt
belopp på plusgiro
603 95 78 – 7.**

”Bryt åtstramningspolitiken”

”EU-samarbetet befinner sig i en brytningstid. Den ekonomiska och finansiella krisen har drabbat många medlemsländer hårt och resulterat i massarbetslöshet, social oro och minimal tillväxt. Hur EU hanterar dagens utmaningar kommer att avgöra samarbetets framtid.” Det skriver Johan Danielsson [s], kandidat till EU-parlamentet på tidningen Arbetets debattsida.

”Den ekonomiska krisen har hanterats med ensidiga åtstramningar, uppsägningar och privatiseringar. Fackliga rättigheter och kollektivavtal har underminerats. Krisen har använts som ursäkt av borgerliga politiker för att attackera hela den europeiska sociala modellen. Om utvecklingen tillåts fortsätta kommer det folkliga stödet för unionen att försvinna. [...]

Den nuvarande åtstramningspolitiken [måste] brytas. I krisens spår har det högerdominerade Europa försökt sig på konststycket att kollektivt svälta sig starkare. Åtgärderna går bland annat ut på att minska konsumtionen av utländska produkter i krisländerna, med syfte att minska underskotten i handelsbalansen.”

”Livsfarligt handelsavtal”

I Dagens ETC [23 mars] skriver Johan Ehrenberg om TTIP, det nya frihandelsavtalet mellan EU och USA: ”I Sverige presenteras detta avtal som ett neutralt frihandelsavtal. Noll tullar mellan marknaderna [Förkortningen TTIP står för Transatlantic Trade and Investment Partnership.] Facket i Sverige är också för men vill lägga till krav på sociala rättigheter, vilket företagen inte är så intresserade av. Tyska fackföreningar är kraftigt emot.

TTIP är egentligen ett återupplivat försök från 90-talets slut [som stoppades av avslöjanden via internet]. Man kan bygga mycket konspirationsteori runt detta – om storföretagens maktövertagande – men jag tror frågan är väldigt enkel.

Storföretag vill ha regler som förbjuder parlament och kommuner att hindra handel. Ett förslag om hårdare miljökrav till exempel. Eller krav på socialt ansvar. Det man vill ha i avtalet är regler som gör att storföretagen kan stämma

nationer för brott mot avtalet.

Man ska alltså kunna styra politiken med advokaters hjälp. Poängen är givetvis att skydda vinster och kontroll av marknader.

Den här delen av avtalet kallas Investor State Dispute Settlements [ISDS], så kallat investeringsskydd. För en demokrat kan självklart inte investeringar skyddas över folkviljan. Vill folk förbjuda en verksamhet som är skadlig ska inte en företagsgrupps ”investeringsskydd” kunna stoppa det. Det är livsfarligt. [...]

Att vara för ett frihandelsavtal där inte regeringar och demokratiska institutioner får begränsa företagens ageranden är vanvett. Tullfrihet kan man ju ha ändå.”

”Mänsklig impuls till samarbete”

”Anarkism som samhällssystem tror jag inte på. Men jag tror att det i den fantastiska anarkistiska traditionen finns inslag som idag skulle kunna vitalisera ett dagspolitiskt universum som liknar numera liknar en idépolitisk öken. Förra sommaren ägnade jag åt att läsa den ryske anarkisten Peter Kropotkins klassiker ”Inbördes hjälp” [den kom 1903].” Det skriver Göran Greider i en ledare i Dagens ETC [26 mars]. Han fortsätter:

”Självorganisering i den sociala jämlikhetens tecken – det är grundtanken hos Kropotkin. Och det är än idag, ja mer idag än kanske någonsin tidigare, en oerhörd och radikal tanke. I praktiken säger den att vi inte behöver chefer på arbetsplatserna, annat än som samordnare. Ta den debatt som förts sedan trettio år tillbaka om förnyelse av den offentliga sektorn och som tyvärr mynnade ut i den segrande borgerliga slutsatsen att förnyelsen av skola, vård och omsorg måste ske via privatisering. I Kropotkins värld skulle förnyelsen istället ha ägt rum inom den offentliga sektorn, med ökat bestämmande för de anställda. Och, här är poängen: Detta är lättare att fixa där marknadsmekanismen och affärsintresset inte förvrider den mänskliga impulsen till samarbete...[...]

I de rum som befriats från marknadsmekanism skulle självorganiseringen, om den politiska viljan funnits, verkligen kunna få sin riktigt stora betydelse.”

Baktankar från en EU-rabulist

I MITTEN AV MARS AVLED TONY BENN. Han blev 88 år gammal. Dagens ETC publicerar ett utdrag ur en intervju med honom från 2001, just då den vänstersocialdemokratiska och mycket EU-kritiske Labourpolitikern lämnade det brittiska parlamentet – för att ”få tid att syssla med politik”.

Bland annat talade Tony Benn om socialdemokratin i Europa:

”Den är ju den passionerade försvararen av kapitalismen. [Tony] Blair är den kanske mäktigaste advokaten för kapitalismen i Europa idag. I mina ögon är de inte socialdemokrater överhuvudtaget. De är människor som har sagt att kapitalismen är oövervinnerlig, låt oss leva med den, låt oss göra våra samhällen komparabla med den globala kapitalismens behov.”

NYLIGEN PUBLICERADES EN OPINIONSundersökning gjord av You Gov/Open Europe, som visar att 73 procent av briter och 58 procent av tyskarna anser att deras respektive parlament ska kunna blockera beslut från Bryssel som anses skadliga.

ÄNDA SEDAN 2004 HAR DEN OFFENTLIGA sektorn i Sverige redovisat en nettoförmögenhet. Likväl håller ansvariga politiker fast vid det i EU-anpassningen införda budgettaket och överskottsmålet för de offentliga finanserna.

”När man stramar åt hela tiden och inte tillåter stimulanser så permanentas arbetslösheten, och det blir svårare att komma tillbaka till låga nivåer. Dessutom har det bidragit till för låga offentliga investeringar. Pengar är som gödsel: Det är dumt att samla all gödsel på gödselstacken, det är bättre att sprida ut dyngan på åkrarna”, säger Stefan Carlén, förbundsekonom på Handels, till tidningen Arbetet [4 april].

EUROPAFACKET, EFS, HAR EN PLAN FÖR ATT få EU ur krisen. EU-länderna ska avsätta två procent av BNP under tio år som ska gå till jobbinvesteringar. Är marknadstalibanerna i Bryssel underrättade?

”TROTS ATT KAPITALISTER ÄR KONKURRENTER, vet de att de måste samarbeta i frågor som gäller dem alla, som handelsavtal, EU och banklagstiftning. [...] Det

handlar bara utifrån en princip: intresse.”

Det skriver Kajsa Ekis Ekman i en ledare i Dagen ETC [4 april] och undrar när den divergerade arbetarrörelsen ska göra detsamma. Till exempel på första maj.

INVESTERINGARNA I ALKOHOLREKLAM HAR nästan tredubblats på fem år. Den är nu mer omfattande än för kosmetika, kläder, godis och choklad. Dessutom finns det ett mörkertal för reklam på nätet och i sociala medier.

I fjol köptes för första gången reklamplats för alkohol till ett värde av över en miljard kronor, visar TNS-Sifos senaste reklamätning.

Innan Sverige gick med i det marknadsliberala EU var det förbjudet med reklam för alkohol [förutom lättöl]. EU-anhängarnas löfte om att ett medlemskap inte skulle påverka den svenska alkoholpolitiken var skrivet i sanden.

VÅRDFÖRBUNDET, SOM BLAND ANNAT organiserar sjuksköterskor, säger nej till deltagande i arrangemang och liknande under valrörelsen om Sverigedemokraterna ska vara närvarande.

Hos medlemmarna är reaktionerna positiva, medan det stora svenska rasistpartiet anser sig illa behandlade och menar att beslutet andas ”populism”.

All heder till Vårdförbundet!

Gösta Torstensson

[eu och facket] är ett nyhetsbrev för folkrörelsen nej till eu:s fackliga nätverk. ansvarig utgivare: jan-erik gustafsson. redaktör: gösta torstensson. adress: rondovägen 312, 142 41 skogås. tfn: 070-286 08 70. e-post: gosta.torstensson@nejtill.eu.se.

folkrörelsen nej till eu är en partipolitiskt obunden medlemsorganisation. adress: pölgatan 5, 414 60 göteborg. e-post: kansli@nejtill.eu.se. hemsida: www.nejtill.eu.se.